

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

זרקור לאיראן

מרץ 2011 – אספנד 1389
לשבוע שבין 10/3/11 – 17/3/11
עורך: רו צימט

במוקד אירועי השבוע:

- ✓ פולמוס דתי באיראן: האם האירועים בעולם הערבי הם סימן לשובו הצפוי של המהדי?
- ✓ רעידת האדמה ביפן: לקחים מטהראן.
- ✓ המרכז למחקרים של המג'לס מזהיר מפני משבר חריף בתעשיית החשמל האיראנית.
- ✓ תוצאות סקר דעת קהל של המג'לס: שביעות רצון יחסית של הציבור מתפקוד הממשלה; תמיכה נחרצת בעמדות נציות בסוגיית הגרעין.
- ✓ איראן קוראת להאקרים אסלאמיים להתגייס לשירות מלחמת הסייבר האיראנית.
- ✓ תמונות השבוע: נערכים לנוו (ראש השנה האיראנית).

לרגל הנורוז יוצא "זרקור לאיראן" לחופשה.
הגיליון הבא יתפרסם ביום רביעי, 6 באפריל.
שנה טובה וחג שמח.

עיקרי דברים:

פולמוס דתי באיראן: האם האירועים בעולם הערבי הם סימן לשובו הצפוי של המהדי?

סרט דוקומנטארי המופץ בחודשים האחרונים באיראן מעורר פולמוס דתי-הלכתי סוער. הסרט "הופעתו המחודשת [של האמאם השנים-עשר] קרובה מאוד" טוען, כי יש לפרש את האירועים, שפקדו בשנים האחרונות במזרח התיכון, כעדות לשובו הצפוי בקרוב של האמאם השנים-עשר (המהדי).

בצל ההתפתחויות הדרמטיות, שהתרחשו לאחרונה בעולם הערבי, עורר הסרט עניין רב ותפוצתו גדלה באופן משמעותי. בעקבות כך מתחו חוגים שמרנים-מסורתיים במסד הדתי באיראן ביקורת חריפה נגד יוצרי הסרט והאשימו אותם בסטייה מעקרונות ההלכה השיעית. מאבקם של אנשי הדת בסרט וביוצרו הוא חלק ממערכה כוללת אותה מנהל מזה שנים המשטר האיראני במאמץ להגביר את הפיקוח על ביטויים דתיים, שאינם עולים בקנה אחד עם הפרשנות הרשמית המקובלת על ההנהגה הדתית הנוכחית באיראן.

ביטוי לתפישה הרואה בהתפתחויות בעולם הערבי סימן אפשרי לשובו הצפוי של המהדי ניכר השבוע גם בדרשת יום השישי של איש הדת הבכיר, איתאללה מחמד אמאמי-כאשאני, שטען, כי ההתקוממויות בעולם הערבי עשויות להיחשב על-פי הספרות ההלכתית השיעית כסימני שובו של המהדי.

רעידת האדמה ביפן: לקחים מטהראן

אמצעי התקשורת האיראנים סיקרו השבוע בהרחבה את השלכות רעידת האדמה, שפקדה בסוף השבוע שעבר את יפן.

במקביל לדיווחים שוטפים על הנזקים הכבדים, שגרמה רעידת האדמה, ועל הפגיעה הקשה שהסבה לתחנות הכוח הגרעיניות עסקה העיתונות האיראנית גם בהשלכותיה האפשריות של רעידת אדמה חזקה, שעלולה לפקוד בעתיד גם את איראן. אמצעי התקשורת האיראנים הזהירו, כי רעידת אדמה חזקה בטהראן תוביל להרס מוחלט של העיר וקראו לממשלה להגביר את ההערכות לקראת רעידת אדמה אפשרית ולשפר את בטיחותם של המבנים והתשתיות.

עיסוק אמצעי התקשורת האיראנים בהשלכותיה האפשריות של רעידת אדמה באיראן לא כלל, עם זאת, התייחסות לשאלת בטיחותם של מתקני הגרעין האיראנים בתרחיש של רעידת אדמה.

המרכז למחקרים של המג'לס מזהיר מפני משבר חריף בתעשיית החשמל האיראנית

בדוח, שהתפרסם במסגרת התייחסות המג'לס להצעת התקציב שהעבירה לאחרונה הממשלה, מזהיר מרכז המחקרים של המג'לס מפני משבר חריף בתעשיית החשמל בשנה הבאה. הממשלה לא נקטה, לטענת המרכז, בצעדים הדרושים כדי להבטיח את ההשקעות הנדרשות במשק החשמל. כתוצאה מכך לא יהיה ניתן לפתח את תעשיית החשמל וחברות החשמל אף לא יוכלו לעמוד בתשלום חובותיהן.

יצוין, כי על אף המשבר הפיננסי בו נתונה תעשיית החשמל האיראנית בשנים האחרונות הצהיר לאחרונה סגן שר האנרגיה על כוונת הממשלה להגדיל את ייצוא החשמל לעיראק ולהרחיב את שיתוף הפעולה בתחום החשמל בין איראן למדינות נוספות, ובהן: רוסיה, תאג'יכיסתאן, גיאורגיה והודו.

תוצאות סקר דעת קהל של המג'לס: שביעות רצון יחסית של הציבור מתפקוד הממשלה; תמיכה נחרצת בעמדות נציות בסוגיית הגרעין

המרכז למחקרים של המג'לס פרסם השבוע תוצאות סקר דעת קהל מקיף, שבוצע בקרב 17,293 אזרחים ב-30 מרכזי מחוזות ברחבי איראן ובחן את עמדות הציבור ביחס לסוגיות שונות, ובראשן: תפקוד הממשלה ומוסדות המדינה.

הסקר מעלה, בין היתר, את הממצאים הבאים (באחוזים מכלל הנשאלים):

הערכת תפקוד הממשלה:

בתחום מדיניות החוץ	בתחום מדיניות הפנים	בתחום הכלכלי	
39.5	38.6	32	מוצלח מאוד/מוצלח
23.1	19.7	28.4	לא מוצלח/לא מוצלח לחלוטין

תפקוד הממשלה בתחומים שונים:

הגנה על זכויות הגרעין	מאבק בשחיתות כלכלית	הרחבת צדק חברתי	מאבק באינפלציה	
75.4	35.2	35.6	19.9	טוב מאוד/טוב
4.9	27	22.4	45.4	רע מאוד/רע

ציון לשרי הממשלה:

38.4	מצוין/טוב
29.5	נמוך/נמוך מאוד

תפקוד הממשלה ביישום הרפורמה במדיניות הסובסידיות:

41.7	טוב מאוד/טוב
22	חלש/חלש מאוד

עד כמה חיונית ההתנגדות והעמידה האיתנה בנוגע לשימוש באנרגיה גרעינית לצרכי שלום?

72.1	רבה מאוד/רבה
7.1	מועטה/מועטה מאוד

איראן קוראת להאקרים אסלאמיים להתגייס לשירות "מלחמת הסייבר" האיראנית

ראש הארגון להגנה סבילה, הכריז בשבוע שעבר, כי בקרוב תוקם מפקדת מלחמת הסייבר של הרפובליקה האסלאמית, וקרא להאקרים "בעלי כוונות טובות ומהפכנים" לסייע לאיראן לקדם את יעדיה. הבכיר האיראני טען, כי אירועי השנה האחרונה באיראן הגבירו את מודעותם של בכירים איראנים למרכזיות תחום הסייבר וכי בעקבות מתקפות הסייבר נגד איראן גברו שיתוף הפעולה והתיאום בין גופי הביטחון והמודיעין באיראן בתחום זה.

הצהרתו של ראש הארגון להגנה סבילה מצטרפת להצהרות נוספות של בכירים איראנים המעידות על הגברת העיסוק מצד המשטר האיראני בתחום הסייבר. ממלא-מקום מפקד הבסיג' הודה השבוע, כי האקרים הפועלים בשירות הבסיג' תוקפים אתרי אינטרנט המשמשים את "אויביה של איראן" ואילו סגן הרמטכ"ל האיראני טען, כי מתקניה האסטרטגיים והחיוניים של ארצות-הברית אינם חסינים מפני מתקפות סייבר איראניות וכי ארצות-הברית חוששת מפני יכולתה של איראן להגיב על מתקפות סייבר כנגדה.

פולמוס דתי באיראן: האם האירועים בעולם הערבי הם סימן לשובו הצפוי של המהדי?

סרט דוקומנטרי המופץ בחודשים האחרונים באיראן מעורר פולמוס דתי-הלכתי סוער. הסרט "הופעתו המחודשת [של האמאם השנים-עשר] קרובה מאוד" (ט'הור בסיאר נזדיק אסת, Zohur besyar nazdik ast) הופץ עד כה במאות אלפי עותקים על-ידי קבוצה המכנה עצמה: "מבשרי ההופעה מחדש". קבוצה זו, שהחלה את פעילותה ברשת האינטרנט בשנת 2009, עוסקת בהפצת מסרים משיחיים שיעים ומתן סימנים לשובו הצפוי, לטענתה, של האמאם השנים-עשר, המהדי.

בסרט "הופעתו המחודשת [של האמאם] קרובה מאוד" נטען, כי יש לפרש את האירועים, שהתרחשו בשנים האחרונות במזרח התיכון, כעדות לשובו הצפוי בקרוב של המהדי. הפצתו של הסרט החלה אומנם לפני ההתפתחויות הדרמטיות, שפקדו לאחרונה את העולם הערבי, אך בצל אירועים אלה עורר הסרט עניין רב במיוחד ותפוצתו גדלה. יוצרי הסרט קושרים בין אירועים, שהתרחשו בשנים האחרונות במזרח התיכון, ובהם: המלחמה בעיראק וההתפתחויות בלבנון ובזירה הפלסטינית, לבין התרחשויות עליהן מצביעים מקורות הלכתיים שיעים שונים כמעידות על שובו הצפוי של האמאם השנים-עשר. כמו כן מקשר הסרט בין הופעתם של דמויות פוליטיות מרכזיות במזרח התיכון, ובהם: עלי ח'אמנהאי, חסן נצראללה והמלך הסעודי עבדאללה, לבין דמויות, שהופעתן מסמנת על-פי מקורות שיעים את שובו של האמאם (ניתן לצפות בסרט בפרסית שאורכו כ-75 דקות בכתובת האינטרנט:

http://www.shiatv.net/view_video.php?viewkey=14974e7fd34f975ced5b

תפוצתו הנרחבת של הסרט והעניין הרב שהוא עורר גרר לאחרונה ביקורת חריפה מצד חוגים שמרנים-מסורתיים במסד הדתי השיעי באיראן, המנהל מזה שנים מערכה תקיפה כנגד גילויי אסלאם עממי ומשיחיות. בסוף השבוע שעבר פרסם המרכז למשיחיות הפועל במכללה הדתית בעיר קום (Qom) גילוי דעת מפורט הדוחה מכל וכל את הטענות המועלות בסרט.

אנשי הדת טוענים, כי הסרט מבוסס על מסורות דתיות חלשות ובלתי-אמינות ועל מקורות הלכתיים שאינם מבוססים וכי חלק מהטענות המועלות בסרט אף אינן נתמכות כלל על-ידי אסמכתאות הלכתיות כלשהן. בגילוי הדעת נטען, כי מכונן המהפכה האסלאמית, איתאללה רוחאללה ח'מיני, קבע אומנם, כי המהפכה האסלאמית באיראן יכולה להיחשב כצעד ראשון

בתהליך שובו של האמאם וכהקדמה לבוא הגאולה. הניסיון לתת סימנים על בסיס אירועים אקטואליים למועד שובו של האמאם מהווה, עם זאת, סטייה מעקרונות ההלכה השיעית. היכולת לקבוע את מועד שובו הצפוי של האמאם השנים-עשר נתונה באופן בלעדי בידי האל וקישור אירועים שונים לסימנים המעידים, כביכול, על בוא הגאולה, הינו מסוכן, כיוון שיש בו כדי לטעת ספק בקרב המאמינים ביחס לעקרון המשיחיות.

עוד נכתב בגילוי הדעת, כי רק אנשי הדת, ובראשם שליט חכם ההלכה (ולי פקיה, Vali Faqih), כינויו של המנהיג העליון באיראן), מוסמכים להביע עמדה בנושאים דתיים, ובכלל זה בסוגיות הקשורות לשובו הצפוי של האמאם השנים-עשר. לאף אחד אחר אין סמכות להתבטא בנושאים הקשורים לשובו של האמאם ולשחק ברגשותיו של הציבור בהתבסס על עדויות מפוקפקות וחלשות. אנשי הדת מדגישים, כי בהתאם לעקרונות האמונה השיעית, חל איסור חמור לקבוע את מועד שובו של האמאם השנים-עשר וכי מי שעושה זאת הוא בחזקת שקרן. טענות כדוגמת אלה המועלות בסרט הדוקומנטרי משרתות, לטענת אנשי הדת השמרנים, את אויבי השיעים בקרב הנוצרים והיהודים הקיצוניים המבקשים אף הם להכשיר את הקרקע למלחמת יום הדין ולשובו של המשיח בהתאם לאמונתם (www.mahdi313.org).

גם אתרים המזוהים עם הזרם השמרני-מסורתי מתחו ביקורת חריפה כנגד מפיצי הסרט והאשימו אותם בסטייה מעקרונות ההלכה השיעית. עיקרון הציפייה לשובו של האמאם הוא עקרון מרכזי באסלאם השיעי וכל מאמין שיעי מייחל לשובו, נטען על-ידי מבקרי הסרט. יצירת ציפיות שווא בקרב הציבור בנוגע למועד שובו של המהדי, למשל: באמצעות הפצת סרטים בעניין זה, מזיקה, עם זאת, ופוגעת בהכנה המחשבתית והנפשית של הציבור לקראת יום שובו של האמאם (www.yalsarat.com, 6 מרץ).

ביטוי לתפישה הרואה בהתפתחויות בעולם הערבי סימן אפשרי לשובו הצפוי של המהדי ניכר השבוע גם בדרשת יום השישי של איש הדת הבכיר, איתאללה מחמד אמאמי-כאשאני (Mohammad Emami-Kashani). בדרשתו בטהראן אמר אמאמי-כאשאני כי התקוממויות בעולם הערבי וטבח אזרחים בידי שליטיהם הרודניים עשויים להיחשב על-פי הספרות ההלכתית השיעית כסימנים המעידים על שובו הצפוי של המהדי (פארס, 11 מרץ).

יצוין, כי בשנים האחרונות מנהל המשטר האיראני מערכה כוללת, שנועדה להגביר את הפיקוח על ביטויים דתיים, שאינם עולים בקנה אחד עם הפרשנות הרשמית המקובלת על ההנהגה הדתית הנוכחית באיראן ועם תפישת שלטון חכם הדת. כל תפישה שיש בה משום ערעור על מעמדם של אנשי הדת ומאפשרת פרשנות, שאינה תלויה במסד הדתי, נחשבת כאיום תיאולוגי, אידיאולוגי ופוליטי למשטר ולמעמדו של המנהיג העליון.

המערכה להידוק הפיקוח על חיי הדת במדינה באה לידי ביטוי בהגברת המאבק כנגד תופעות של אסלאם עממי ומשיחיות שיעית, בדיכוי פעילותם של מסדרים צופים ובהצרת צעדיהם של אנשי דת המערערים על תפישת "שלטון חכם הדת". חלק מהמאבק הגובר נגד תופעת

המשיחיות קשור גם להתנהלותו של הנשיא מחמוד אחמדינז'אד, שמרבה להתייחס לאפשרות שובו של האמאם הנעלם. תפישותיו המשיחיות של אחמדינז'אד עוררו ביקורת רבה בקרב בכירים בממסד הדתי ובקרב מבקריו במחנה השמרני.

רעידת האדמה ביפן: לקחים מטהראן

אמצעי התקשורת האיראנים סיקרו השבוע בהרחבה את השלכות רעידת האדמה, שפקדה בסוף השבוע שעבר את יפן. במקביל לדיווחים שוטפים על הנזקים הכבדים, שגרמה רעידת האדמה, ועל הפגיעה הקשה שהסבה לתחנות הכוח הגרעיניות עסקה העיתונות האיראנית גם בהשלכותיה האפשריות של רעידת אדמה חזקה, שעלולה לפקוד בעתיד גם את איראן. עיסוק אמצעי התקשורת האיראנים בהשלכותיה האפשריות של רעידת אדמה באיראן לא כלל, עם זאת, התייחסות לשאלת בטיחותם של מתקני הגרעין האיראנים בתרחיש של רעידת אדמה.

ראש הפקולטה למדעים באוניברסיטת אזאד בטהראן הזהיר השבוע, כי רעידת אדמה בעוצמה הגבוהה מ-7 בסולם ריכטר תביא להריסתה המוחלטת של טהראן. בראיון לסוכנות הידיעות "מהר" אמר המומחה לרעידות אדמה, ד"ר בהראם עכאשה (Bahram Akasheh), כי לנוכח תנאי הקרקע ומצב המבנים ורשת התחבורה בטהראן, תביא רעידת אדמה בעוצמה של 7 או 7.5 בסולם ריכטר להשבתה מוחלטת של העיר לתקופה של עד 10 שנים. הוא ציין, כי המבנים בטהראן אינם יכולים לעמוד אפילו ברעידת אדמה בעוצמה של 5 בסולם ריכטר (מהר, 12 מרץ).

האתר עצר-י איראן (Asr-e Iran) הישווה בין רעידת האדמה שפקדה את יפן לזו, שפקדה בשנת 2003 את העיר בם (Bam) והביאה למותם של 25,000 בני-אדם אף על-פי שעוצמתה הייתה רק 6.6 בסולם ריכטר. האתר הזהיר, כי טהראן אינה ערוכה לרעידת אדמה חזקה והלין על כך, שבמקום להיערך לרעידת אדמה ולהבטיח את בטיחותם של הערים והכפרים עסוקים הפוליטיקאים בויכוחים פוליטיים חסרי חשיבות. גם יפן לא הייתה ערוכה תמיד להתמודד עם רעידות אדמה, אך היא למדה את הלקח מרעידת האדמה שפקדה אותה בשנת 1923 ונערכה בהתאם. כתוצאה מכך, רוב רעידות האדמה הפוקדות כיום את יפן לא גובות קורבנות בנפש. האיראנים, לעומת זאת, לא הפיקו את הלקחים מרעידת האדמה שפקדה את העיר בם ומסתפקים בדיבורים במקום לשפר את בטיחות המבנים והתשתיות. אילו היפנים היו מתנהלים בדומה לאיראנים, גרס עצר-י איראן, היו נהרגים ברעידת האדמה האחרונה מיליוני בני-אדם (עצר-י איראן, 12 מרץ).

במאמר מערכת, שפרסם היומון אפרינש (Afarinesh), נכתב, כי יש לראות ברעידת האדמה ביפן אזהרה עבור איראן. היומון קרא לממשלה לסייע לבכירי העיר טהראן בהערכות לקראת רעידת אדמה. אין די בתרגולים בבתי הספר לתרחיש של רעידת אדמה ויש לשפר את בטיחותם של המבנים והתשתיות בעיר (אפרינש, 14 מרץ).

האתר תאבנאכ טען, אף הוא, כי על איראן ללמוד את הלקחים מרעידת האדמה ביפן. המאמצים, שהושקעו בשנים האחרונות בתחום ההערכות לרעידות אדמה באיראן, אינם

מספקים, גרס האתר, ורעידת האדמה ביפן מספקת הזדמנות טובה ללמוד את הלקחים בכל הקשור להגשת סיוע ולניהול משברים. האתר הציע לשלטונות לשלוח ליפן צוותים, שילמדו את ההיבטים השונים הקשורים להערכות לקראת רעידות אדמה, לאופן העברת סיוע במצב של ניתוק כבישים, לעזרה לנפגעים, לשמירה על ביטחון מקורות אנרגיה ומאגרי אנרגיה וכד' (תאבנאכ, 13 מרץ).

ביומון מרדס סאלארי (Mardom Salari) התפרסמה התייחסות סאטירית לרעידת האדמה ביפן. בטור סאטירי השווה מחמד חסין רואנבח'ש (Mohammad Hossein Ravanbakhsh) את התמודדותה של יפן עם רעידות אדמה לזו של איראן.

אם ברעידת אדמה בעוצמה של למעלה מ-8 בסולם ריכטר הפוקדת את יפן נהרג ולו בן-אדם אחד, הכל מתפלאים, כתב רואנבח'ש. אם באיראן, לעומת זאת, נהרגים למעלה מ-40 אלף בני-אדם ברעידת אדמה בעוצמה של פחות מ-7 בסולם ריכטר, אף אחד אינו מתפלא. היפנים נערכים לרעידות אדמה באמצעות הקמת מבנים מוגנים. האיראנים, לעומת זאת, מציעים להעביר חמישה מיליון בני-אדם אל מחוץ לטהראן על מנת להיערך לרעידת אדמה. ביפן גורמים רעידת אדמה, צונאמי ופיצוץ תחנת כוח גרעינית למותם של 11 אלף בני-אדם, בעוד שבאיראן נהרגים מדי שנה למעלה מ-21 אלף בני-אדם בתאונות דרכים.

גם האיראנים וגם היפנים משתמשים באינטרנט. אך אם באיראן חולף יום אחד בלי שהאינטרנט יתנתק, הכל מתפלאים. ביפן, לעומת זאת, האינטרנט אינו מתנתק גם לאחר רעידת אדמה וצונאמי, ואף אחד אינו מתפלא. הכותב מסכם את דבריו בהזכירו, כי לפני מספר שנים הכחיש בכיר איראני ציטוט שיוחס לו, לפיו איראן חותרת להפוך ל"יפן אסלאמית". כעת נראה, שהכחשה זו היתה במקומה, כיוון שברור שלא ניתן להשיג יעד זה (מרדס סאלארי, 14 מרץ).

יוזכר, כי בשנה שעברה אישרה ממשלת איראן הצעה להעניק שורת הקלות והטבות לעובדי ממשלה, שיסכימו להעביר את מקום מגוריהם אל מחוץ לטהראן. כמו כן החליטה הממשלה להעביר כמה משרדי ממשלה וחברות ממשלתיות מטהראן למקומות חלופיים. צעדים אלה מהווים חלק מהערכות כוללת לאפשרות של רעידת אדמה חזקה בעיר. לנוכח היותה של טהראן חשופה לרעידות אדמה בשל מיקומה הגיאולוגי הבעייתי אף עלו בשנים האחרונות במספר הזדמנויות הצעות שונות להעברת עיר הבירה מטהראן למיקום חלופי. הנשיא אחמדינז'אד הזהיר בעבר מפני השלכותיה של רעידת אדמה בטהראן ואמר, כי לפחות חמישה מיליון מאזרחי הבירה צריכים לעזוב את העיר על מנת לצמצם את השפעותיה ההרסניות של רעידת אדמה בעוצמה גבוהה, שעלולה לפקוד את העיר.

המרכז למחקרים של המג'לס מזהיר מפני משבר חריף בתעשיית החשמל האיראנית

המרכז למחקרים של המג'לס מזהיר, כי תעשיית החשמל באיראן צפויה לעמוד בפני משבר חריף אם תאושר הצעת התקציב של הממשלה במתכונתה הנוכחית.

בדוח, שפרסם המרכז במסגרת התייחסותו להצעת התקציב לשנה הבאה, שהעבירה לאחרונה הממשלה לאישור המג'לס, נכתב, כי המקורות התקציביים, שנלקחו על-ידי הממשלה בחשבון לצורך השקעה במשק החשמל, אינם ריאליים. לטענת המג'לס, לא נקטה הממשלה בצעדים הדרושים כדי להבטיח את המקורות שיאפשרו להשקיע בתעשיית החשמל בשנה הבאה. כתוצאה מכך צפויה תעשייה זו לעמוד בפני מצוקה תקציבית קשה, שלא זו בלבד שלא תאפשר לפתחה אלא אף תמנע מהחברות לייצור חשמל לשלם את חובותיהן. יצוין, כי הכנסות תעשיית החשמל האיראנית מבוססות כיום על מכירת חשמל לצרכנים בתוך איראן ועל ייצוא חשמל לחו"ל.

המרכז למחקרים של המג'לס ממליץ לממשלה, בין היתר, להעביר את כלל ההכנסות הצפויות ממכירת חשמל בשנה הבאה לידי חברת החשמל האיראנית (Tavanir), לפעול לצמצום הפסדי החברה ולנקוט בצעדים הדרושים כדי לעודד את הסקטור הפרטי להגדיל את ההשקעות בתעשיית החשמל (האתר הרשמי של המג'לס, www.majlis.ir, 8 מרץ).

יצוין, כי תעשיית החשמל האיראנית סובלת בשנים האחרונות ממשבר פיננסי קשה. בראשית 2010 הזהיר יו"ר סינדיקט תעשיית יצרני החשמל, כי כ-900 אלף עובדים המועסקים בצורה ישירה או עקיפה בתעשיית החשמל עלולים לאבד את מקום עבודתם לנוכח המשבר הנובע בעיקרו, לדבריו, מחוב ממשלתי לחברות ייצור החשמל המגיע לחמישה מיליארד דולרים. הוא ציין, כי יחידות ייצור החשמל ניצבות בפני קשיים רבים וכי פעילותן של רבות מהן מושבתת כליל או מתבצעת בתפוקה מצומצמת בלבד. הוא הזהיר, כי בשל המשבר הפוקד את חברות ייצור החשמל משתלטות בהדרגה חברות סיניות והודיות על משק החשמל האיראני וכי אם לא יפתר המשבר לא תוכל איראן לעמוד בהתחייבויותיה בנוגע להעברת חשמל לשווקים מחוץ למדינה ועלולה אף להידרש להשבתות חשמל יזומות ברחבי המדינה (אילנ"א, 15 פברואר 2010).

על אף קשיים אלה הודיע לאחרונה סגן שר האנרגיה האיראני, מחמד בהזאד (Mohammad Behzad), כי בכוננת איראן להגדיל את ייצוא החשמל לעיראק ולהרחיב את שיתוף הפעולה בתחום החשמל למדינות נוספות, ובהן: רוסיה, תאג'יכיסטאן, גיאורגיה והודו. בהזאד גם עדכן על הקמתה הצפויה באיראן של בורסת חשמל, שמטרתה לעודד את הסקטור הפרטי להגביר את השקעותיו בתעשיית החשמל, ועל מאמצי הממשלה להגביר את יעילותן של תחנות הכוח ולהפחית את בזבוז החשמל ברמה הלאומית (Press TV, 8 ינואר; איסנ"א, 12 ינואר; פארס, 21 פברואר).

תוצאות סקר דעת קהל של המג'לס: שביעות רצון יחסית של הציבור מתפקוד הממשלה; תמיכה נחרצת בעמדות ניציות

המרכז למחקרים של המג'לס פרסם השבוע תוצאות סקר דעת קהל מקיף, שבוצע בקרב אזרחים ב-30 מרכזי מחוזות ברחבי איראן ובחן את עמדות הציבור ביחס לסוגיות שונות, ובראשן: תפקוד הממשלה ומוסדות המדינה.

הסקר נערך בחודשים אוקטובר-דצמבר 2010 והקיף 17,293 נשאלים (מגיל 18 ומעלה) מקרב אוכלוסיה של 14,632,690 אזרחים המתגוררים במרכזי המחוזות בהם נערך הסקר. הסקר כלל 72 שאלות בנושאים שונים.

להלן תוצאות הסקר במספר סוגיות מרכזיות (התוצאות באחוזים מכלל הנשאלים, תוצאות הסקר המלא בחתך מחוזות באתר המג'לס בכתובת:

:<http://www.majlis.ir/mhtml/modules.php?name=News&file=article&sid=3670>

כיצד אתה מעריך את תפקוד הממשלה בתחומים הבאים:

תרבות	מדיניות חוץ	מדיניות פנים	כלכלה	
10.8	12.8	8.4	6.8	מוצלח מאוד
32.2	26.7	30.2	25.2	מוצלח
28.8	23.9	29.8	33.8	מוצלח במידת מה
12.5	13.8	13.4	19.3	לא מוצלח
7.2	9.3	6.3	9.1	לחלוטין לא מוצלח

כיצד אתה מעריך את תפקוד הממשלה בטיפול בנושאים הבאים:

הרחבת הצדק החברתי	מאבק באינפלציה	תעסוקת צעירים	רמת חיי האזרחים	
6.1	3.2	3.4	5.5	טוב מאוד
29.5	16.7	13.7	24.8	טוב
35.9	31.5	27.1	37.1	בינוני
14.7	27.8	29.7	19.2	רע
7.7	17.6	23.6	10.9	רע מאוד

כיצד אתה מעריך את תפקוד הממשלה בטיפול בנושאים הבאים:

הגנה על הזכות לאנרגיה גרעינית	חינוך	שמירת עקרונות המהפכה	שמירת האחדות הלאומית	מאבק בשחיתות כלכלית	
40.1	9.3	29.5	18	7.7	טוב מאוד
35.3	37.5	41	39.7	27.5	טוב
12.8	29.3	16.9	24	31	בינוני
3.2	9.8	4.7	7.6	17.6	רע

1.7	5.2	2.9	4.4	9.4	רע מאוד
-----	-----	-----	-----	-----	---------

כיצד אתה מעריך את תפקוד הממשלה ביישום הרפורמה במדיניות הסובסידיות?

7.4	טוב מאוד
34.3	טוב
33	בינוני
15.7	חלש
6.3	חלש מאוד

מה הסיכוי שהרפורמה במדיניות הסובסידיות תוביל לעליה באינפלציה?

27.7	גבוה מאוד
29.7	גבוה
29.6	במידה מסוימת
6.7	קטן
5.5	קטן מאוד

האם אתה מסכים שהרפורמה במדיניות הסובסידיות תוביל להגברת חוסר שביעות רצון בקרב הציבור?

16.4	מסכים לחלוטין
29.1	מסכים
20.6	אין דעה
20	מתנגד
6.8	מתנגד לחלוטין

באיזו מידה מימשה הממשלה את הבטחותיה?

5.8	רבה מאוד
20.1	רבה
37.5	במידה מסוימת
16.5	מועטה
9.2	מועטה מאוד

מה הציון שאתה מעניק לשרים ולחברי המג'לס?

לחברי המג'לס	לשרים	מצוין
9.9	14.8	

20.7	23.6	טוב
33	30.4	בינוני
18.9	16.4	נמוך
15.5	13.1	נמוך מאוד

עד כמה חיונית לדעתך ההתנגדות והעמידה האיתנה בנוגע לשימוש באנרגיה גרעינית לצרכי שלום?

39.5	רבה מאוד
31.6	רבה
20	במידה מסוימת
4.8	מועטה
2.3	מועטה מאוד

באיזו מידה אתה מרוצה מתפקוד הגופים הבאים:

בנקים פרטיים	בנקים ממשלתיים	הארגון לביטוח לאומי	בתי חולים ממשלתיים	רשות השידור	
10.9	9.2	9.2	8.2	13.7	מרוצה מאוד
33.2	39.9	34	29.5	39	מרוצה
23.2	29.3	27.2	30.4	25.1	מרוצה במידה מסוימת
8.9	10.3	10.8	17	10.9	לא מרוצה
4	4.5	5.5	9.4	7.6	כלל לא מרוצה

באיזו מידה השתנה בשנים האחרונות האמון שאתה נותן בעתיד המדינה?

29.3	גבר
25.9	ללא שינוי
20	אין דעה
17.5	פחת
6.9	פחת מאוד

**מה השינוי שחל לדעתך במצבה של החברה האיראנית בשנים
האחרונות בתחומים הבאים:**

צדק חברתי	שחיתות מוסרית	ביטחון ציבורי	אמון הציבור בבכירים	
37	42.5	48.3	28	השתפר
36.7	27.5	29.3	32.3	ללא שינוי
18.4	20.2	17.9	32.1	הורע

**כיצד אתה מעריך את השפעת הסנקציות הכלכליות על איראן
(תוצאות הסקר בשאלה זו פורסמו ביומון הכלכלי דניא-י אקתצאד
בתאריך 14 מרץ, אך לא הופיעו במסגרת הדוח המלא שהתפרסם
באתר הרשמי של המג'לס):**

39.9	משפיעות מאוד
41.6	משפיעות במידה מסוימת
11.5	אינן משפיעות כלל

**איראן קוראת להאקרים אסלאמיים להתגייס לשירות "מלחמת
הסייבר" האיראנית**

ע'לאם-רזא ג'לאלי (Gholam-Reza Jalali), ראש הארגון להגנה סבילה, הכריז בשבוע שעבר על כוונה להקים בקרוב את "מפקדת מלחמת הסייבר של הרפובליקה האסלאמית" שתפעל נגד אויביה של איראן בתחום הסייבר במסגרת הארגון להגנה סבילה.

האתר בולטן ניוז (Bultannews), המזוהה עם מיניסטריון המודיעין האיראני, דיווח, כי במסיבת עיתונאים שנערכה במסגרת הכנס השני של הארגון להגנה סבילה קרא ג'לאלי להאקרים "בעלי כוונות טובות ומהפכנים" לסייע בקידום יעדיה של הרפובליקה האסלאמית. במקביל הזהיר ג'לאלי, כי שלטונות איראן עוקבים אחר פעילותם של האקרים, המבקשים לפגוע באזרחי איראן, ומתכוונים להיאבק נגדם.

בהתייחסו לפעילות אויביה של איראן בתחום הסייבר אמר ג'לאלי, כי עד למהומות, שפרצו בעקבות הבחירות לנשיאות איראן בקיץ 2009, התעלמו חלק מהבכירים האיראנים מן האזהרות בנוגע לסכנות הניצבות בפני איראן בתחום הסייבר ולא הסכימו עם ההערכות ביחס למרכזיותו הפוטנציאלית של הסייבר במאבק שמנהלים אויבי איראן כנגדה. אירועי השנה שעברה הוכיחו, עם זאת, בבירור, כי העולם מתמקד כיום במלחמת הסייבר והקמת פיקודי הסייבר בארצות-הברית ובגרמניה בשנה האחרונה מצביעה על כך.

עילאם-רוזא ג'לאלי, ראש הארגון להגנה סבילה

עוד אמר ג'לאלי, כי אירועי השנה שעברה הביאו להגברת המודעות באיראן בנוגע לתחום הסייבר. הדבר בא, לדבריו, לידי ביטוי, למשל, בהתמודדות עם תולעת המחשבים Stuxnet, שהביאה להגברת התיאום ושיתוף הפעולה בתחום הסייבר בין גורמי הביטחון והמודיעין השונים באיראן, ובהם הארגון להגנה סבילה ומיניסטרוני המודיעין. הוא הוסיף, כי כלל הגופים הרלוונטיים באיראן, ובהם: גורמי הביטחון, כוחות ביטחון הפנים והרשות השופטת, נוקטים כיום בצעדים הדרושים על מנת להגביר את ביטחון מערכות המחשבים באיראן (גרדאב, 7 מרץ).

בהתבטאות נוספת בתחום הסייבר הודה השבוע עלי פזלי (Ali Fazli), ממלא-מקום מפקד מיליצית הבסיג', כי האקרים הפועלים בשירות הבסיג' תוקפים אתרי אינטרנט המשמשים את "אויביה של איראן". בהתייחסו לפעילות הבסיג' לנוכח האיומים הניצבים בפני איראן בתחום הסייבר אמר פזלי, כי הבסיג' נוקט בפעולות בתחומים שונים על מנת להתמודד עם "המלחמה הרכה" המנוהלת מצד אויבי איראן ולהגן על ביטחון המדינה. הוא ציין, כי האגף לטכנולוגיה ולמידע של הבסיג' פועל בתחום הסייבר וכי ללא יכולתם של אנשי הבסיג' לא הייתה איראן מסוגלת להתמודד ברצינות מול אויביה. הוא הוסיף, כי אין משמעות להגנה ללא התקפה וכי משמעותה של הגנה מוצלחת היא מתקפה המבוססת על מחשבה ותכנון. פזלי ציין, כי "צבא הסייבר" הפועל בשירות הבסיג' כולל מומחים מקרב מרצים, סטודנטים ותלמידי דת חברי בסיג', ובהם גם נשים (מהר, 13 מרץ).

יזכר, כי בשנתיים האחרונות נטל צבא הסייבר האיראני אחריות לתקיפתם של מספר אתרים, ששימשו את פעילי האופוזיציה הרפורמיסטית, ובהם: אתר הרשת החברתית טוויטר, אתר רדיו זמאנה הפועל מהולנד ומזוהה עם האופוזיציה, אתר התאחדות הסטודנטים הרפורמיסטית של אוניברסיטת אמיר כביר בטהראן ואתר ג'רס, המזוהה עם תומכי מיר-חסין מוסוי. ההאקרים פרצו לאתרים אלה ושתלו בהם מסרים פוליטיים בגנות תנועת המחאה והמערב ובזכות המשטר. בסוף החודש שעבר דיווחו אתרים איראנים, כי כמה עשרות אתרים הקשורים למשרד החוץ ולמערך ההסברה האמריקאים, ובראשם אתר קול אמריקה, הותקפו על-ידי צבא הסייבר האיראני במחאה על תמיכת אמצעי התקשורת המערביים בחידוש הפגנות האופוזיציה הרפורמיסטית באיראן וכן בתגובה לתקיפתם של כמה אתרים איראנים המשמשים מוסדות ממשלתיים ואמצעי תקשורת המזוהים עם הזרם השמרני.

בתוך כך הצהיר בכיר צבאי איראני בסוף השבוע שעבר, כי ארצות-הברית חשופה למתקפות סייבר איראניות. בפגישה עם מומחים לפוליטיקה ולכלכלה בטהראן אמר סגן הרמטכ"ל לענייני

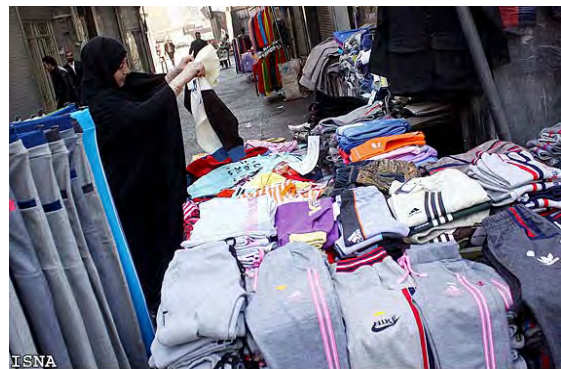

תרבות והסברה הגנתית, מסעוד ג'זאירי (Mas'oud Jazayeri), כי הכשלים בהגנה מצד האמריקאים על מתקניהם החיוניים מעידים על כך, שהם אינם מסוגלים להתמודד בהצלחה עם נקודות התורפה של התשתיות החיוניות והאסטרטגיות שלהם. ג'זאירי ציין, כי בעקבות מתקפת הסייבר על רשת החשמל האמריקאית בשנת 2006 הכירו האמריקאים בצורך לשפר את ההגנה על מתקניהם האסטרטגיים מפני מתקפת סייבר. אף על-פי כן, מתקניה הרגישים של ארצות-הברית עדיין פגיעים, לדבריו, לתקיפות סייבר בשל חולשות אבטחה במערכות המחשבים האמריקאיות וארצות-הברית חוששת, לפיכך, מפני יכולותיה של איראן להגיב על מתקפות סייבר כנגדה (פארס, 9 מרץ).

תמונות השבוע: נערכים לנורוז (ראש השנה האיראנית)

ISNA/PHOTO:AMIR HOSSEIN GHAZANFARI

ISNA/PHOTO:AMIR HOSSEIN GHAZANFARI

Photo :Meghdad Madadi FARS NEWS AGENCY

Photo :Meghdad Madadi FARS NEWS AGENCY

Photo :Meghdad Madadi FARS NEWS AGENCY

Photo :Meghdad Madadi FARS NEWS AGENCY